

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง สมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง
ประกอบคำบรรยาย แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคใต้

2.1 ผลการศึกษาสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐานในภาคใต้

2.2 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในภาคใต้ระหว่างผู้ประเมินเต็มเวลาและผู้ประเมินบางเวลา

2.3 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระหว่างกลุ่มอายุ

2.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะทั้ง 3 ด้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้ประเมิน
ภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของผู้ประเมิน และต้นสังกัด ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	196	70.50
หญิง	82	29.50
รวม	278	100
2. อายุ		
30 – 39 ปี	19	6.83
40 – 49 ปี	54	19.42
50 – 59 ปี	117	42.10
60 ปีขึ้นไป	88	31.65
รวม	278	100
3. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	78	28.06
ปริญญาโท	190	68.34
ปริญญาเอก	10	3.60
รวม	278	100
4. สถานภาพของผู้ประเมิน		
เต็มเวลา	137	49.28
บางเวลา	141	50.72
รวม	278	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
5. ดัชนีสังกัด		
สพฐ.	136	48.92
สังกัดอื่น ๆ .	45	16.19
ไม่ได้รับราชการ	97	34.89
รวม	278	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 290 ฉบับ ได้รับคืน 278 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.86 ของแบบสอบถามทั้งหมด จำแนกผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายร้อยละ 70.50 เพศหญิงร้อยละ 29.50 ในจำนวนนี้มีอายุ 50 – 59 ปีมากที่สุดร้อยละ 42.10 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไปร้อยละ 31.65 มีการศึกษาระดับปริญญาโทมากที่สุดร้อยละ 68.35 รองลงมา ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าร้อยละ 28.06 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ประเมินบางเวลากับผู้ประเมินเต็มเวลามีจำนวนใกล้เคียงกัน ผู้ประเมินที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48.92

..
..
..
..

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคใต้

2.1 ผลการศึกษาสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานใน ภาคใต้ โดยภาพรวม ดังปรากฏในตารางที่ 4.2-4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอก
การศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ โดยภาพรวม ($n = 278$)

สมรรถนะของผู้ประเมินภายนอก	ระดับของสมรรถนะ			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. สมรรถนะด้านความรู้	4.10	.53	มาก	2
2. สมรรถนะด้านทักษะ	4.09	.52	มาก	3
3. สมรรถนะด้านคุณลักษณะ	4.58	.37	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวม	4.24	.43	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสมรรถนะของ
ผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อ
จำแนกสมรรถนะรายด้าน พบว่า สมรรถนะด้านคุณลักษณะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ โดยภาพรวมด้านความรู้ จำแนกตามรายข้อย่อย
(n = 278)

ข้อ	สมรรถนะด้านความรู้	ระดับของสมรรถนะ			ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1.	การประกันคุณภาพและการประเมินคุณภาพการศึกษา	4.10	.59	มาก	8
2.	หลักการและความมุ่งหมายของการประเมินภายนอก	4.33	.55	มาก	2
3.	วิธีการประเมินภายนอก	4.10	.60	มาก	9
4.	ระเบียบปฏิบัติและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของ สมศ.	3.91	.77	มาก	16
5.	บทบาทหน้าที่ของผู้ประเมินภายนอก	4.35	.58	มาก	1
6.	มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ในการประเมิน คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.23	.63	มาก	3
7.	เกณฑ์การพิจารณาสรุปผลการประเมินภายนอก	4.17	.66	มาก	7
8.	สถิติที่ใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษา	4.09	.71	มาก	10
9.	การวิเคราะห์รายงานการประเมินตนเองของ สถานศึกษา (SAR)	3.98	.68	มาก	14
10.	แบบบันทึกภาคสนามและวิธีการบันทึก	3.97	.78	มาก	15
11.	การเขียนรายงานให้ได้มาตรฐาน สมศ.	3.75	.84	มาก	17
12.	หลักการและแนวการจัดการศึกษาของชาติ	4.21	.69	มาก	4
13.	ระบบและกระบวนการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.19	.74	มาก	5
14.	ระเบียบและข้อกำหนดในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.99	.75	มาก	13
15.	หลักสูตร การเรียนการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.19	.74	มาก	5
16.	การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนของ สถานศึกษา	4.09	.76	มาก	11
17.	การวิเคราะห์ข้อมูลและบริบทของสถานศึกษา	4.04	.74	มาก	12
เฉลี่ยรวม		4.10	.53	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ โดยภาพรวมด้านความรู้อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกสมรรถนะด้านความรู้ตามรายข้อย่อย พบว่า ความรู้เรื่องบทบาทหน้าที่ของผู้ประเมิน ภายนอกมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนเรื่อง การเขียนรายงานให้ได้มาตรฐานของ สมศ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ โดยภาพรวมด้านทักษะ จำแนกตามรายข้อย่อย
(n =278)

สมรรถนะด้านทักษะ	ระดับของสมรรถนะ			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. การประชุมทีมทำความเข้าใจและทบทวนงาน	3.97	.73	มาก	23
2. การวางแผนในการประเมินสถานศึกษา	4.00	.74	มาก	21
3. การตรวจสอบปรับปรุงแผนการประเมิน	3.83	.79	มาก	28
4. การจัดตารางการตรวจเยี่ยมที่เหมาะสม	4.10	.79	มาก	8
5. การวิเคราะห์ SAR ของสถานศึกษาล่วงหน้า	3.95	.85	มาก	25
6. การกำหนดประเด็นการเก็บข้อมูลของสถานศึกษาไว้ ล่วงหน้า	3.96	.73	มาก	24
7. การเตรียมเครื่องมือประเมินไว้ล่วงหน้า	4.05	.84	มาก	16
8. การประสานงานกับสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง	3.90	.88	มาก	27
9. การสื่อสารด้วยวาจากับสถานศึกษา	4.31	.66	มาก	3
10. การประชุมชี้แจงแก่ศึกษาก่อนประเมิน	4.29	.69	มาก	5
11. การบริหารเวลาเก็บข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ	4.09	.71	มาก	10
12. การเลือกใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลที่เหมาะสม	4.00	.82	มาก	22
13. การใช้กลวิธีหลากหลายในการเก็บข้อมูล	4.10	.79	มาก	8
14. การประสานแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ประเมิน	4.04	.72	มาก	17
15. การสร้างบรรยากาศที่ดีในระหว่างการประเมิน	4.50	.63	มากที่สุด	1
16. การทำงานเป็นทีมของผู้ประเมินภายนอก	4.28	.69	มาก	6
17. การบันทึกข้อมูลได้ถูกต้องและครบถ้วน	4.01	.78	มาก	19
18. การตรวจสอบข้อมูลยืนยันความถูกต้อง	4.09	.71	มาก	10
19. การวิเคราะห์ข้อมูลได้ตรงประเด็นตัวบ่งชี้	4.02	.65	มาก	18
20. การสรุปผลที่ถูกต้องตามเกณฑ์ สมศ.	4.08	.68	มาก	13
21. การระบุจุดเด่นและจุดด้อยได้ถูกต้องชัดเจน	4.00	.73	มาก	20
22. การระบุเงื่อนไขความสำเร็จในการพัฒนา	3.91	.73	มาก	26

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

สมรรถนะด้านทักษะ	ระดับของสมรรถนะ			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
23. การเสนอแนะที่ตรงกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและนำไปปฏิบัติได้	4.06	.70	มาก	15
24. การรายงานด้วยวาจาเป็นที่ยอมรับของสถานศึกษา	4.32	.65	มาก	2
25. การเขียนรายงานที่ถูกต้องตามรูปแบบ สมศ.และสอดคล้องกับการรายงานด้วยวาจา	4.08	.70	มาก	14
26. การสร้างความเข้าใจและเจตคติที่ดีของสถานศึกษาต่อการประเมินภายนอก	4.30	.70	มาก	4
27. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาสถานศึกษา	4.09	.77	มาก	12
28. การเสริมแรงสถานศึกษาให้มีการพัฒนาต่อเนื่อง	4.13	.73	มาก	7
เฉลี่ยรวม	4.09	.52	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ โดยภาพรวมด้านทักษะอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกสมรรถนะด้านทักษะตามรายข้อย่อย พบว่า ผู้ประเมินมีสมรรถนะเรื่องการสร้างบรรยากาศที่ดีในระหว่างการประชุม ในระดับมากที่สุด ส่วนสมรรถนะเรื่องอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ โดยภาพรวมด้านคุณลักษณะ จำแนกตามรายชื่อย่อย
(n =278)

สมรรถนะด้านคุณลักษณะ	ระดับของสมรรถนะ			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. การมีท่วงทิวาจาที่น่าับถือ	4.34	.65	มาก	17
2. การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย	4.60	.53	มากที่สุด	8
3. ความยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นกันเอง	4.57	.51	มากที่สุด	11
4. การมีมารยาทและความประพฤติที่ดีงาม	4.57	.54	มากที่สุด	12
5. การมีวุฒิภาวะทางอารมณ์	4.52	.53	มากที่สุด	15
6. การมีเจตคติที่ดีต่อหน่วยประเมินที่ตนสังกัด	4.29	.76	มาก	19
7. ความรักและภูมิใจในอาชีพการประเมินภายนอก	4.36	.71	มาก	16
8. การเป็นกัลยาณมิตรในทีมประเมิน	4.55	.59	มากที่สุด	14
9. การเปิดโอกาสให้สถานศึกษาได้แย้ง และเสนอ ข้อมูลเพิ่มเติม	4.58	.59	มากที่สุด	10
10. การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.56	.57	มากที่สุด	13
11. การมีเจตคติที่ดีต่อสถานศึกษา	4.58	.56	มากที่สุด	9
12. การเก็บเอกสารอย่างเป็นระเบียบและต่อเนื่อง	4.23	.67	มาก	20
13. การไม่ เป็นที่ปรึกษาหรือเป็นวิทยากรให้กับ สถานศึกษาที่ตัวเองประเมิน	4.78	.55	มากที่สุด	5
14. การไม่ยอมให้อิทธิพลใดๆ มาเบี่ยงเบนผลการประเมิน	4.73	.57	มากที่สุด	6
15. ความเป็นกลางเที่ยงตรง โปร่งใส ตรวจสอบได้	4.79	.44	มากที่สุด	4
16. การไม่รบกวนความเป็นปกติในการเรียนการสอน ของสถานศึกษา	4.34	.65	มาก	17
17. การไม่ใช้อำนาจในฐานะผู้ประเมินเรียกรับ ผลประโยชน์ใด ๆ จากสถานศึกษา	4.91	.44	มากที่สุด	1
18. การไม่ประพฤติให้เสื่อมเสียแก่ชื่อเสียงของตนและ สมศ.	4.90	.45	มากที่สุด	2

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

สมรรถนะด้านคุณลักษณะ	ระดับของสมรรถนะ			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
19. การรักษาความลับของข้อมูลส่วนบุคคลและ สถานศึกษาที่ได้จากการประเมิน	4.81	.43	มากที่สุด	3
20. การปฏิบัติงานได้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามมาตรฐาน สมศ.	4.67	.52	มากที่สุด	7
เฉลี่ยรวม	4.58	.37	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ โดยภาพรวมด้านคุณลักษณะอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อจำแนกสมรรถนะด้านคุณลักษณะตามรายข้อย่อย พบว่า การไม่ใช้อำนาจในฐานะผู้ประเมินเรียกรับผลประโยชน์ใด ๆ จากสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนการเก็บเอกสารอย่างเป็นระเบียบและต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.2 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกกระตือรือร้นการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคใต้ระหว่างผู้ประเมินเต็มเวลาและผู้ประเมินบางเวลา

ตารางที่ 4.6 การเปรียบเทียบสมรรถนะรวมด้านของผู้ประเมินภายนอกกระตือรือร้นการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคใต้ระหว่างผู้ประเมินเต็มเวลาและผู้ประเมินบางเวลา (n = 278)

สมรรถนะของผู้ประเมิน	ผู้ประเมินเต็ม		ผู้ประเมินบาง		t
	เวลา		เวลา		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านความรู้	4.01	.49	4.13	.55	1.061
2. ด้านทักษะ	4.07	.50	4.11	.51	.526
3. ด้านคุณลักษณะ	4.64	.32	4.53	.41	2.470*
เฉลี่ยรวม	4.24	.44	4.26	.49	1.352

จากตารางที่ 4.6 การเปรียบเทียบสมรรถนะรวมด้านของผู้ประเมินภายนอกกระตือรือร้นการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้โดยภาพรวม ระหว่างผู้ประเมินเต็มเวลาและผู้ประเมินบางเวลา พบว่า ระดับสมรรถนะโดยรวมไม่แตกต่างกัน สมรรถนะด้านความรู้และสมรรถนะด้านทักษะไม่แตกต่างกัน ส่วนสมรรถนะด้านคุณลักษณะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระหว่างกลุ่มอายุ

ตารางที่ 4.7 การเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ระหว่างผู้ประเมินที่มีอายุ 30 – 39 ปี, 40 – 49 ปี, 50– 59 ปี และอายุ 60 ปีขึ้นไป ในภาพรวมและรายด้าน (n = 278)

สมรรถนะของผู้ประเมิน	อายุ 30 – 39 ปี		อายุ 40 – 49 ปี		อายุ 50 – 59 ปี		อายุ 60 ปีขึ้นไป		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านความรู้	3.68	.31	4.21	.51	4.06	.52	4.16	.53	4.389*
2. ด้านทักษะ	3.59	.51	4.19	.57	4.11	.48	4.10	.52	5.070*
3. ด้านคุณลักษณะ	4.50	.24	4.47	.50	4.61	.33	4.61	.34	1.987
เฉลี่ยรวม	3.90	.31	4.28	.48	4.25	.40	4.27	.43	3.473*

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.7 การเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ระหว่างผู้ประเมินที่มีอายุ 30 – 39 ปี, 40 – 49 ปี, 50 – 59 ปี และอายุ 60 ปีขึ้นไปในภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ประเมินที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี มีสมรรถนะในภาพรวมสูงที่สุด ส่วนผู้ประเมินที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี มีสมรรถนะในภาพรวมต่ำที่สุด ในส่วนสมรรถนะของผู้ประเมินตามรายด้าน ในภาพรวมพบว่า สมรรถนะด้านความรู้และด้านทักษะของผู้ประเมินในทุกกลุ่มอายุ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสมรรถนะด้านคุณลักษณะ ไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านตามกลุ่มอายุ พบว่า สมรรถนะด้านความรู้และด้านทักษะ ผู้ประเมินที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี มีสมรรถนะสูงที่สุด ผู้ประเมินที่มีอายุ 30 – 39 ปี มีสมรรถนะทั้งสองด้านต่ำที่สุด ส่วนสมรรถนะด้านคุณลักษณะ พบว่า ผู้ประเมินที่มีอายุ 50 – 59 ปี และผู้ประเมิน ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีสมรรถนะสูงที่สุด และผู้ประเมินที่มีอายุ 40 – 49 ปีมีสมรรถนะ ต่ำที่สุด

ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้
จำแนกเป็นรายคู่ (ANOVA) ในด้านความรู้ ระหว่างผู้ประเมินที่มีอายุ 30 – 39 ปี,
40 – 49 ปี, 50 – 59 ปี และอายุ 60 ปีขึ้นไป (n = 278)

อายุของผู้ประเมิน	อายุ 30 – 39 ปี	อายุ 40 – 49 ปี	อายุ 50 – 59 ปี	อายุ 60 ปีขึ้นไป
อายุ 30 – 39 ปี		-.536*		-.475*
อายุ 40 – 49 ปี				
อายุ 50 – 59 ปี				
อายุ 60 ปีขึ้นไป				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้จำแนกเป็นรายคู่ (ANOVA) ในด้านความรู้ พบว่า มีความแตกต่างกันอยู่ 2 คู่ นั่นคือ สมรรถนะของผู้ประเมินที่มีอายุ 30 – 39 ปี กับผู้ประเมินที่มีอายุ 40 – 49 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสมรรถนะของผู้ประเมินที่มีอายุ 30 – 39 ปี กับผู้ประเมินที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ก็มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยเช่นกัน ส่วนสมรรถนะด้านความรู้ของผู้ประเมินในกลุ่มอายุอื่น ๆ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้
จำแนกเป็นรายคู่ (ANOVA) ในด้านทักษะ ระหว่างผู้ประเมินที่มีอายุ 30 – 39 ปี,
40 – 49 ปี, 50 – 59 ปี และอายุ 60 ปีขึ้นไป (n = 278)

อายุของผู้ประเมิน	อายุ 30 – 39 ปี	อายุ 40 – 49 ปี	อายุ 50 – 59 ปี	อายุ 60 ปีขึ้นไป
อายุ 30 – 39 ปี		-.598*	-.519*	-.511*
อายุ 40 – 49 ปี				
อายุ 50 – 59 ปี				
อายุ 60 ปีขึ้นไป				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้จำแนกเป็นรายคู่ (ANOVA) ในด้านทักษะ พบว่า มีความแตกต่างกันอยู่ 3 คู่ นั่นคือ สมรรถนะของผู้ประเมินที่มีอายุ 30 – 39 ปี กับผู้ประเมินที่มีอายุ 40 – 49 ปี นอกจากนี้ สมรรถนะของผู้ประเมินที่มีอายุ 30 – 39 ปี กับผู้ประเมินที่มีอายุ 50 – 59 ปี รวมทั้งสมรรถนะของผู้ประเมินที่มีอายุ 30 – 39 ปี กับผู้ประเมินที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ต่างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสมรรถนะของผู้ประเมินในกลุ่มอายุอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

สำหรับสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้จำแนกเป็นรายคู่ (ANOVA) ระหว่างผู้ประเมินที่มีอายุ 30 – 39 ปี, 40 – 49 ปี, 50 – 59 ปี และอายุ 60 ปีขึ้นไป ในด้านคุณลักษณะ พบว่า สมรรถนะของผู้ประเมินในทุกกลุ่มอายุ ไม่มีความแตกต่างกัน

2.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะด้านความรู้ สมรรถนะ ด้านทักษะ และสมรรถนะด้านคุณลักษณะ

ตารางที่ 4.10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างสมรรถนะด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ ของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้

สมรรถนะของผู้ประเมิน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)		
	ด้านความรู้	ด้านทักษะ	ด้านคุณลักษณะ
1. ด้านความรู้	1		
2. ด้านทักษะ	.740**	1	
3. ด้านคุณลักษณะ	.544**	.727**	1

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า สมรรถนะด้านความรู้ของผู้ประเมินระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ มีความสัมพันธ์ทางบวกค่อนข้างสูงกับสมรรถนะด้านทักษะ และมีความสัมพันธ์ปานกลางกับสมรรถนะด้านคุณลักษณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้สมรรถนะด้านทักษะยังมีความสัมพันธ์ทางบวกค่อนข้างสูงกับสมรรถนะด้านคุณลักษณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้ประเมิน ภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้

3.1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับสมรรถนะของผู้ประเมิน
ภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ที่ได้มาจากแบบสอบถามปลายเปิดนี้ ผู้วิจัยได้จัดกลุ่ม
ประเด็น และนำเสนอประเด็นที่มีคำตอบ 15 คนขึ้นไป ดังนี้

ตารางที่ 4.11 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอก ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในภาคใต้ในด้านความรู้

ที่	ประเด็นปัญหาด้านความรู้	ความถี่	ข้อเสนอแนะ
1	ขาดความรู้ในการบันทึกภาคสนามและ การเขียนรายงาน.....	61	สมศ.ควรจัดอบรมผู้ประเมินในเรื่อง บันทึกภาคสนามและเขียนรายงานสม
2	ขาดความรู้ในระเบียบปฏิบัติและ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของ สมศ.....	42	ศ.ควรส่งข่าวสารถึงผู้ประเมินโดย ตรง และทั่วถึง
3	ขาดความรู้การวิเคราะห์รายงานการ ประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ...	39	สมศ.ควรดูแลให้หน่วยพัฒนาความรู้ผู้ ประเมินอย่างสม่ำเสมอ
4	ขาดความรู้ในการสร้างเครื่องมือประเมิน และการเก็บข้อมูลภาคสนาม.....	36	สมศ.และหน่วยควรสร้างเรื่องมือเก็บ ข้อมูลขึ้นใช้ในหน่วย
5	ขาดความรู้และประสบการณ์ในด้านการ บริหารสถานศึกษา	30	จัดอบรมในด้านการบริหารและด้าน การเรียนการสอนเพิ่มเติม.
6	ขาดความรู้ด้านกระบวนการเรียน การสอน และการประเมินผล.....	25	จัดแหล่งค้นคว้าสารสนเทศไว้ที่หน่วย ประเมิน
7	ขาดความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา และระเบียบกฎหมาย.....	15	ควรจัดผู้ทรงคุณวุฒิที่ตอบปัญหาได้ ทุกเรื่องไว้ตอบคำถาม
8	ขาดความรู้ด้านการใช้คอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ต	15	หน่วยควรประชุมชี้แจงการบันทึกและ เขียนรายงานก่อนออกประเมิน ควรส่งเสริมให้ผู้ประเมินมีและใช้ คอมพิวเตอร์ได้ทุกคน

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ปัญหาในสมรรถนะด้านความรู้ของผู้ประเมินภายนอกระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ ที่มีความถี่มากที่สุด คือ ความรู้ในการบันทึกภาคสนามและการ เขียนรายงาน รองลงไป คือระเบียบปฏิบัติและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของ สมศ. และการวิเคราะห์ รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ตามลำดับ ข้อเสนอแนะ คือ สมศ.ควรจัดอบรมผู้ประเมินในเรื่องบันทึกภาคสนามและเขียนรายงานทุกปี สมศ.และหน่วยควรพิมพ์ กฎระเบียบแจกผู้ประเมินให้ทั่วถึงและส่งข่าวสารถึงผู้ประเมินโดยตรง สมศ.ควรดูแลให้หน่วย พัฒนาความรู้ผู้ประเมินอย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 4.12 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในภาคใต้ในด้านทักษะปฏิบัติ

ที่	ประเด็นปัญหาด้านทักษะปฏิบัติ	ความ ถี่	ข้อเสนอแนะ
1.	ขาดการวางแผนงานก่อนออกปฏิบัติการ ประเมิน.....	58	ผู้ประเมินอภิบาลภายในหรือหน่วย ควรเข้มงวดให้มีการวางแผนล่วงหน้า
2.	ขาดการศึกษารายงานประเมินตนเอง และ ขาดการบันทึกข้อมูลล่วงหน้า.....	57	หัวหน้าทีมควรเป็นผู้นำการบันทึก ข้อมูลจาก SAR ล่วงหน้าทุกแห่ง
3.	ขาดทักษะและเทคนิคการเก็บข้อมูล เก็บข้อมูลไม่ทัน.....	37	ควรอบรมเข้มปฏิบัติการให้สามารถ ประเมินได้ชัดเจนทุกด้าน
4.	ขาดทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ต.....	33	หน่วยควรส่งเสริม สนับสนุนให้คนใน สังกัดมีและใช้คอมพิวเตอร์ได้ทั่วถึง--
5.	โรงเรียนเล็กประเมิน 2 คน 3 วันไม่ทัน...	30	โรงเรียนขนาดเล็กควรจัดผู้ประเมิน 3 คนเท่ากับโรงเรียนขนาดกลาง
6.	ขาดทักษะมนุษยสัมพันธ์ ทำให้เกิด ความเครียดระหว่างการประเมิน.....	26	ไม่ควรให้งานผู้ประเมินมากเกินไป ควรพัฒนาหัวหน้าทีม
7.	ขาดทักษะในการทำงานเป็นทีม หัวหน้า ทีม คุมทีมไม่ได้.....	20	มีการนิเทศ ให้คำแนะนำต่อเนื่อง พัฒนาหัวหน้าทีม เพิ่มคำตอบแทน--
8.	ขาดการประสานงานกับสถานศึกษาและ ผู้เกี่ยวข้อง.....	16	สมศ. หรือหน่วยควรช่วยสร้าง เครื่องมือช่วยการประเมิน
9.	แบบบันทึกภาคสนามและรายงาน ซับซ้อน ยาว และซ้ำ ๆ	15	ควรปรับปรุงแบบบันทึกให้สั้น ใช้งาน ไม่ซับซ้อน

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ปัญหาในสมรรถนะด้านทักษะปฏิบัติของผู้ประเมินภายนอก
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ ที่มีความถี่มากที่สุด คือ การขาดการวางแผนงานก่อนออก
ปฏิบัติการประเมิน รองลงไปที่ การขาดการศึกษารายงานประเมินตนเอง ขาดการบันทึกข้อมูล
ล่วงหน้า และขาดทักษะและเทคนิคการเก็บข้อมูลตามลำดับ ข้อเสนอแนะ คือ ผู้ประเมินอภิบาล
ภายในหรือหน่วย ควรเข้มงวดให้มีการวางแผนการประเมินล่วงหน้า หัวหน้าทีมควรเป็นผู้นำการ
บันทึกข้อมูลล่วงหน้าและควรอบรมเข้มเชิงปฏิบัติการให้สามารถประเมินได้ชัดเจนทุกด้าน

ตารางที่ 4.13 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในภาคใต้ในด้านคุณลักษณะ

ที่	ประเด็นปัญหาด้านคุณลักษณะ	ความ ถี่	ข้อเสนอแนะ
1.	ผู้ประเมินภายนอกมีเจตคติที่ไม่ดีต่อ สมศ. และหน่วยประเมินที่สังกัด.....	52	สมศ.และหน่วยประเมิน ควรประเมินตนเอง และมีแผนพัฒนาตนเอง
2.	ผู้ประเมินขาดความตระหนักในหน้าที่ ขาดการทำงานอย่างมืออาชีพ.....	43	ควรตรวจสอบจรรยาบรรณผู้ประเมินภายนอก และมีมาตรการพัฒนา
3.	ผู้ประเมินรบกวนเวลาและสร้าง ความเครียดแก่สถานศึกษา.....	35	ควรมีการประเมินผู้ประเมิน รับผิดชอบต่อมาตรฐานผู้ประเมิน
4.	ผู้ประเมินบกพร่องในบุคลิกภาพ ไม่น่า ศรัทธา.....	32	ควรมีการอบรมพัฒนาบุคลิกภาพ และจริยธรรม
5.	ผู้ประเมินไม่ค่อยดูสภาพจริง มักดูแต่ เอกสารที่สถานศึกษาจัดให้.....	29	หน่วยควรออกนิเทศผู้ประเมินขณะปฏิบัติงาน และช่วยประสานงาน
6.	ผู้ร่วมทีมบางคน มีอัตราสูง ไม่รับฟัง ความคิดผู้อื่น.....	22	สมศ.และหน่วยควรมีนโยบาย ขกระดับจิตใจของผู้ประเมิน
7.	ผู้ประเมินขาดความเป็นกลาง เอาใจ สถานศึกษามากเกินไป.....	20	ควรให้ผู้ประเมินแต่งกายด้วยฟอร์ม เดียวกัน
8.	ผู้ประเมินทำหน้าที่ในการแนะนำมากกว่า การประเมิน.....	15	ควรทบทวนหน้าที่ผู้ประเมินภายนอก และพัฒนาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ปัญหาในสมรรถนะด้านคุณลักษณะของผู้ประเมินภายนอกในภาคใต้ที่มีความถี่มากที่สุด คือ ผู้ประเมินภายนอกมีเจตคติที่ไม่ดีต่อ สมศ. และหน่วยประเมินที่สังกัด รองลงไป คือ ผู้ประเมินขาดความตระหนักในหน้าที่ ขาดการทำงานอย่างมืออาชีพ และผู้ประเมินยังรบกวนเวลาและสร้างความเครียดแก่สถานศึกษาตามลำดับ ข้อเสนอแนะ คือ สมศ. และหน่วยประเมิน ควรมีการประกันคุณภาพภายใน มีรายงานประเมินตนเอง ควรตรวจสอบจรรยาบรรณผู้ประเมินภายนอก มีมาตรการพัฒนาจรรยาบรรณ และมาตรฐานผู้ประเมิน

ตารางที่ 4.14 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคใต้ด้านอื่น ๆ

ที่	ประเด็นปัญหาด้านอื่น ๆ	ความ ถี่	ข้อเสนอแนะ
ปัญหาเกี่ยวกับสมศ.			
1.	สมศ.เปลี่ยนวิธีการประเมินบ่อยเกินไป ผู้ประเมินตามไม่ทัน.....	62	สมศ. ไม่ควรเปลี่ยนแบบบันทึกแบบ รายงานและวิธีประเมินบ่อยเกินไป
2.	หลักเกณฑ์ของ สมศ. ไม่เป็นปรนัย ตีความได้ต่างกัน.....	49	สมศ.ควรปรับปรุงแบบกรอกบันทึกให้ เป็นปรนัยมากขึ้น
3.	คำตอบแทนจากการประเมินสถานศึกษา น้อยเกินไป.....	41	ควรเพิ่มคำตอบแทนให้ผู้ประเมินตาม ภาวะทางเศรษฐกิจ
4.	วิธีประมุลงาน ทำให้ผู้ประเมินภายนอกมี งานทำไม่สม่ำเสมอ.....	30	ควรปรับเปลี่ยนวิธีจ้างงานให้หน่วย ได้รับงานต่อเนื่อง
ปัญหาเกี่ยวกับหน่วยประเมิน			
5.	หน่วยประเมินไม่ค่อยพัฒนาผู้ประเมินใน สังกัด	41	หน่วยควรมีแผนพัฒนาด้านผู้ประเมิน ตามเกณฑ์การพัฒนาครู
6.	หน่วยประเมินไม่มีประสิทธิภาพในการ บริหารจัดการ.....	32	หน่วยควรมีการประกันคุณภาพภายใน มีการรายงานการประเมินตนเอง
7.	หน่วยประเมินจัดทีมประเมินเปลี่ยนไปมา ไม่สะดวกในการพัฒนาทีม.....	22	ควรจัดทีมประเมินให้ถาวร ไม่เปลี่ยน สมาชิกในทีมบ่อย ๆ
8.	ผู้ประเมินในแต่ละทีมมีความสามารถไม่ ครบทั้งสามด้าน (บริหาร สอน และวิจัย)	21	ในแต่ละทีมควรมีผู้เชี่ยวชาญครบทั้ง 3 ด้าน
9.	การลงพื้นที่ในต่างจังหวัด มีปัญหาการ ไม่รู้เส้นทาง.....	15	ควรมีแผนที่ทางไปโรงเรียนปรากฏใน SAR
10.	การจ่ายคำตอบแทนให้ผู้ประเมิน ระหว่าง หน่วยประเมิน ไม่ได้มาตรฐานเดียวกัน...	15	ควรกำหนดอัตรากลางคำตอบแทนผู้ ประเมิน

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ที่	ประเด็นปัญหาด้านอื่น ๆ	ความ ถี่	ข้อเสนอแนะ
ปัญหาการประเมินปริมาณภายนอก			
11	ข้อเสนอปรับแก้ของผู้ปริมาณภายนอก ไม่ได้มาตรฐานเดียวกัน.....	62	สมศ. พัฒนาผู้ประเมินปริมาณภายนอก ให้ได้มาตรฐานเดียวกัน
12	การแก้ไขรายงาน ต้องแก้ไขซ้ำ ๆ ทำให้ เสียเวลา	43	สมศ. ควรปรับปรุงแบบกรอกบันทึก ภาคสนามให้เป็นปรนัยมากขึ้น
ปัญหาเกี่ยวกับฝ่ายรับการประเมิน			
13	สถานศึกษาทำรายงานประเมินตนเองไม่ ถูกต้องสมบูรณ์.....	41	เขตพื้นที่ควรช่วยเหลือสถานศึกษาใน การทำรายงานประเมินตนเอง
14	ต้นสังกัดอนุญาตให้เข้ารับการอบรมเป็นผู้ ประเมินได้ แต่ไม่อนุญาตให้ออกประเมิน ปัญหาด้านผู้ประเมินภายนอก	30	ควรอนุโลมให้นักลากรของ สพฐ. ออก ประเมินภายนอกได้บ้าง
15	ผู้ประเมินภายนอกท้อแท้ต่อการทำบันทึก ภาคสนามและเขียนรายงาน.....	46	หน่วยควรมีแผนพัฒนาด้านผู้ประเมิน ตามเกณฑ์การพัฒนาครู
16	ปัญหาความไม่ปลอดภัยในสามจังหวัด ชายแดนใต้ กระทบต่อการประเมิน ภายนอก.....	21	หน่วยประเมินควรมีส่วนในการจัดสรร สถานศึกษาและทำแผนการประเมิน

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ปัญหาในสมรรถนะด้านอื่น ๆ ของการประเมินภายนอก
ในภาคใต้ และข้อเสนอแนะ มีดังนี้

ปัญหาเกี่ยวกับ สมศ. ที่มีความถี่สูงเป็นลำดับแรก คือ สมศ. เปลี่ยนหลักเกณฑ์ วิธีการ
ประเมินบ่อยเกินไป รองลงไปได้แก่ หลักเกณฑ์ของ สมศ. ไม่เป็นปรนัย และคำตอบแทนจากการ
ประเมินสถานศึกษาน้อยเกินไป ตามลำดับ ข้อเสนอแนะ คือ สมศ. ไม่ควรเปลี่ยนแบบบันทึกและ
แบบรายงานบ่อยเกินไป .ควรปรับปรุงแบบกรอกการบันทึกให้เป็นปรนัยมากขึ้น และควรเพิ่ม
คำตอบแทนให้ผู้ประเมินตามภาวะทางเศรษฐกิจ

ปัญหาเกี่ยวกับหน่วยประเมิน พบว่า หน่วยไม่ค่อยพัฒนาผู้ประเมินในสังกัด และหน่วยประเมินไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ข้อเสนอแนะ หน่วยควรมีแผนพัฒนาด้านผู้ประเมินตามเกณฑ์การพัฒนาคู และหน่วยควรมีการประกันคุณภาพภายใน มีการรายงานการประเมินตนเอง

ปัญหาเกี่ยวกับผู้ประเมินภายนอก พบว่า การตรวจอ่านของผู้ประเมินภายนอก ภายนอก ไม่ได้มาตรฐานเดียวกัน ข้อเสนอปรับแก้ยุ่งยากและต้องทำซ้ำบ่อย ๆ เสียเวลามาก ข้อเสนอแนะ สมศ.ควรพัฒนาผู้ตรวจอ่านให้ได้มาตรฐานเดียวกัน ควรมีแบบอย่างการบันทึกภาคสนามและตัวรายงานที่ได้มาตรฐานสมบูรณ์

ปัญหาเกี่ยวกับฝ่ายรับการประเมิน พบว่า สถานศึกษาทำรายงานประเมินตนเองไม่ถูกต้องสมบูรณ์ และต้นสังกัดอนุญาตให้บุคลากรเข้ารับการอบรมเป็นผู้ประเมินได้ แต่ไม่อนุญาตให้ออกประเมิน ข้อเสนอแนะ ต้นสังกัดควรนิเทศการจัดทำรายงานประเมินตนเองให้ถูกต้องสมบูรณ์ และควรอนุญาตให้บุคลากรของ สพฐ.ออกประเมินบ้าง

ปัญหาด้านผู้ประเมินภายนอก พบว่า ผู้ประเมินภายนอกมีความท้อแท้ต่อการทำบันทึกภาคสนามและเขียนรายงาน และมีปัญหาความไม่ปลอดภัยในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ข้อเสนอแนะ ควรปรับปรุงการบันทึกภาคสนามและการเขียนรายงานให้ใช้ง่ายและประหยัด สมศ. ควรให้ผู้ประเมินภายนอกในพื้นที่ร่วมในการวางแผนการประเมินและจัดสรรสถานศึกษาด้วย